

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

05.10.2022

Vår ref:

2022/8387

Deres dato:

Deres ref:

22/234

Tjeldsund kommune
Skånlandveien 72/76
9440 EVENSKJER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jan-Peder Andreassen, 77642040

Krav om lovlighetskontroll av vedtak fattet av Tjeldsund kommunestyre i møte 250822 - sak 65/22 pkt. 2

Vi viser til kommunens oversendelse hit 3.10.2022. Saken gjelder krav om lovlighetskontroll av Tjeldsund kommunestyres vedtak i sak 65/22 pkt. 2, truffet i møte 25.8.2022.

Tjeldsund kommunestyres vedtak i sak 65/22 pkt. 2 stadfestes.

Sakens bakgrunn:

Kommunestyrets vedtak i sak 65/22 lyder:

Kommunestyret viser til sitt vedtak 42/22 og til brev fra statsforvalteren dat. 08.06.2022 vedrørende krav om å utarbeide tiltaksplan for å bringe kommunens økonomi i balanse. Følgende tiltak iverksettes:

1. Eiendomsskatt innføres på boliger og fritidsboliger fra 01.01.23. Begge grunnlagsmetoder belyses og nærmere retningslinjer behandles i egen sak i forbindelse med behandling av budsjett 2023.
2. **Kommunestyret tar stillingsrammen for ledelse og stab gjeldende fra 01.09.2022 til orientering.** (vår utheving)
3. Det bes lagt frem hva som er effekten av foreslått stillingsramme i ledelse/stab knyttet opp mot pkt 7 og 8 i vedtak i sak 101/21. Rådmannen bes i denne sammenheng også legge frem forslag for å redusere antall enhetsledere med konsekvenser knyttet opp til de samme punktene i sak 101/21. Legges frem som orienteringssak i neste kommunestyremøte.

4. Kommunestyret ber rådmannen iverksette høring om alternative skolestrukturer basert på forslag i rapport fra Agenda Kaupang og andre alternativer som ligger mellom dagens drift og full nedleggelse. Denne skal ligge som grunnlag for behandling av budsjett og økonomiplan.
5. Levekårsutvalget og andre berørte råd og utvalg bes om å jobbe videre med SWOTanalysen for omsorgsinstitusjoner som ledd i arbeidet med helse- og omsorgsplanen der ulike alternativer for drift/innhold i de ulike institusjonene utredes som grunnlag for budsjettbehandlingen.
6. Tjeldsund kommune starter et 3-årig omstillingsprosjekt (økonomisk omstilling/organisasjonsutvikling). Tjeldsund kommune søker statsforvalteren om skjønnsmidler til prosjektstilling 2022 – 2025. I prosjektet inngår en total gjennomgang av hele kommunens oppgaveportefølje – lovpålagte så vel som ikke lovpålagte.
7. For å skape fremtidig handlingsrom for fremtidige større investeringer settes det et investeringstak på kr. 15 millioner (netto) årlig i perioden 2023 – 2026. Selvkost kommer i tillegg.
8. Kommunestyret iverksetter denne tiltaksplanen som en foreløpig plan og ber samtidig rådmannen vurdere ytterligere tiltak i forbindelse med høstens budsjettframlegg og at disse legges frem for kommunestyret så snart som mulig. Tiltakene skal være andre enn allerede foreslåtte tiltak fra tidligere år.
9. Investeringsstopp og ansettelsesstopp som allerede er vedtatt videreføres. Anbudsprosess knyttet til sentrumsgata stanses.
10. For å møte disse utfordringene samtidig som man legger til rette for å nyttiggjøre seg potensialet, vil Tjeldsund kommune i det videre arbeidet med å skaffe en bærekraftig økonomi legge statsforvalterens råd om å koble samfunnsplanleggingen med økonomiplanleggingen, til grunn. Tjeldsund kommune tar mot tilbudet fra statsforvalteren om å være diskusjonspartner i utarbeiding av felles handlingsdel samfunnsplan og økonomiplan. Tjeldsund kommune søker også om prosjektmidler fra statsforvalteren til dette arbeidet.
11. ENØK arbeidet igangsettes i hele organisasjonen

Statsforvalteren mottok krav om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak fra kommunestyrerepresentantene Birgit M. Larsen, Randi Bruun og Gunnhild Andreassen i brev datert 28.8.2022. Lovlighetsklagen ble oversendt kommunen for underinstansbehandling 2.9.2022.

Lovlighetsklagen ble underinstansbehandlet i kommunestyrets møte 22.9.2022, som sak 66/22. Følgende vedtak ble fattet med 18 mot 2 stemmer:

Kommunestyret opprettholder sitt vedtak i sak 65/22 punkt 2 og oversender saken om lovlighetskontroll til Statsforvalteren i Troms og Finnmark til endelig avgjørelse.

Lovlighetsklagen ble oversendt fra Tjeldsund kommune til Statsforvalteren 30.9.2022 for videre behandling.

Statsforvalterens vurdering:

Det følger av kommuneloven § 27-1 at tre eller flere medlemmer av kommunestyret sammen kan kreve at departementet kontrollerer om et vedtak er lovlig. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har delegert denne myndigheten til statsforvalteren.

Et krav om lovlighetskontroll må fremmes innen tre uker fra vedtaket ble truffet. Statsforvalteren legger til grunn at klagen er fremsatt innenfor fristen på tre uker.

Av kommuneloven § 27-2 fremgår det nærmere hvilke vedtak som kan lovlighetskontrolleres. Dette gjelder blant annet endelige vedtak som er truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjonen. Av kommuneloven § 27-3 fremgår det at ved lovlighetskontroll skal statsforvalteren ta stilling til om vedtaket har et lovlig innhold, om det er truffet av noen som har myndighet til å treffe slikt vedtak og om det har blitt til på lovlig måte. Lovlighetskontrollen kan likevel begrenses til de anførsler som er tatt opp i saken.

Det fremgår av lovlighetsklagens innhold at representantene ønsker lovlighetskontroll av «...om rådmannen har fullmakt til å opprette en stilling som assisterende rådmann uten å ha utført kommunestyrets budsjettvedtak av 15.12.2021 for året 2022 og årene 2022-2025.»

Statsforvalteren legger til grunn at det er pkt. 2 i kommunestyrets vedtak i sak 65/22 kravet om lovlighetskontroll retter seg mot. I saksframlegget, utarbeidet til kommunestyrets behandling av saken, fremgår det under overskriften «Organisering av ledelse og stab» at rådmannen har gjort en vurdering av ledelse og stab, og lagt til grunn en endret struktur gjeldende fra 1.9.2022.

I innstilling til vedtak i sak 65/22 fremkommer følgende under pkt. 2:

Kommunestyret godkjenner stillingsrammen for ledelse og stab gjeldende fra 01.09.2022.

Ved kommunestyrets behandling og vedtak ble pkt. 2 enstemmig endret til:

Kommunestyret tar stillingsrammen for ledelse og stab gjeldende fra 01.09.2022 til orientering.

Statsforvalteren viser til at rådmannens myndighet og oppgaver fremgår av kommuneloven § 13-1. Bestemmelsens sjuende avsnitt lyder:

«Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke annet er fastsatt i lov.»

Kommunedirektøren er gitt ansvaret for å utøve det løpende arbeidsgiveransvaret. Etter gammel kommunelov var kommunedirektørens personalansvar basert på delegert myndighet fra kommunestyret og innebar at myndigheten kunne trekkes tilbake. Den ordningen bortfalt ved ikrafttreddelsen av ny kommunelov. Når myndigheten er lagt direkte til kommunedirektøren ved lov kan denne ikke fratras kommunedirektøren. Det kan eksempelvis ikke bestemmes at oppsigelse/avskjed skal vedtas av et folkevalgt organ. Konkret innebærer det løpende personalansvaret for kommunedirektøren at denne har ansvaret for all rekruttering og sørger for at de som ansettes har den kompetanse som trengs for å følge opp og gjennomføre de politiske vedtak som treffes. Kommunedirektøren sørger også for at omstillinger iverksettes og beslutter oppsigelse om nødvendig.

Som en del av kommunestyrets overordnede arbeidsgiveransvar ligger ansvaret for å vedta kommunens arbeidsgiverpolitikk. I dette ligger at kommunestyret styrer gjennom å vedta arbeidsgiverstrategier, reglementer og etterspørre rapportering fra administrasjonen, mens kommunedirektøren er gitt ansvar for å utøve arbeidsgiveransvaret.

Av lovforarbeidene fremgår det (Prop. 46L (2017-2018)) pkt. 9.4.2 at:

Utvalgets prinsipielle utgangspunkt er at kommunestyret har ansvaret for budsjettet og arbeidsgiverpolitikken. Arbeidsgiverpolitikk vil for eksempel kunne omfatte ledelsesfilosofi, bemanningsnormer, valg av antall stillinger innenfor en kategori innenfor vedtatt budsjett og hvilke stillingskategorier eller antall årsverk som skal reduseres ved nedbemanninger. Dette bør kommunestyret fortsatt ha ansvaret for. Et eksempel på dette er hvor mange helsesøstre det skal være i kommunen. Dette er både et politisk og et økonomisk spørsmål som det er naturlig at politikerne tar stilling til.

Når det gjelder avgjørelse av om vakante stillinger skal lyses ut vil problemstillingene her kunne være flere. Hvis en vakant stilling har budsjettmessig dekning, trekker dette i retning av at man er på kommunedirektørens banehalvdel. Hvis kommunestyret har innført generell stillingsstopp, vil det kunne argumenteres for at unntak fra stillingsstoppen er et budsjettmessig spørsmål som skal undergis politisk behandling.

Det vil være rom for et visst skjønn når grensen skal trekkes opp i den enkelte kommune for hva som vil være å anse som arbeidsgiverpolitikk og hva som vil være å anse som konkret personalansvar. Hvilken myndighet kommunedirektøren skal ha på dette feltet (eventuelt ut over det som følger av kommuneloven § 13-1), vil det være hensiktsmessig å fastsette og presisere i kommunens delegeringsreglement.

Slik fastsetting og presisering har Tjeldsund kommunestyre gjort i kommunes delegeringsreglement. Under pkt. 11.1 «Personalansvar» fremgår det at:

Rådmannen beslutter antall og typer stillinger innenfor alle tjenesteområder, innenfor vedtatt budsjett med tilhørende bemanningsoversikt.

Det må derfor legges til grunn at kommunestyret, gjennom delegeringsreglementet, har gitt rådmannen videre fullmakter på personalområdet enn det som følger direkte av kommuneloven § 13-1. Statsforvalteren finner på denne bakgrunn det klart at rådmannen har myndighet til å endre en stilling i administrasjonens ledelse til «kommunalsjef/assisterende rådmann», så lenge dette skjer innenfor vedtatt budsjett og bemanningsoversikt. Statsforvalteren kan ikke se at stillingsendringen eller den endrede administrative strukturen bryter med disse forutsetningene.

Statsforvalteren finner videre grunn til å vise til at gjennom innstilling til vedtak i pkt. 2, ble kommunestyret invitert til å vedta stillingsrammen for ledelse og stab gjeldende fra 01.09.2022. Et enstemmig kommunestyre valgte imidlertid kun å ta endringene til orientering. Statsforvalteren kan ikke se dette annerledes enn at kommunestyret gjennom sitt vedtak klart har gitt uttrykk for at rådmannen har myndighet til å gjøre de aktuelle endringene uten kommunestyrets godkjenning. Kommunestyrets vedtak må, slik Statsforvalteren ser det, også tolkes som klar støtte fra kommunestyret til rådmannen om å gjennomføre de de aktuelle endringene i administrasjonen.

Statsforvalteren finner etter dette at vedtaket i sak 65/22 pkt. 2 både er innholdsmessig lovlig, truffet av noen som har myndighet til å treffe slikt vedtak og har blitt til på lovlig måte. Det foreligger derfor ikke grunnlag for å ta lovlighetsklagen til følge.

På bakgrunn av det ovenstående og i medhold av kommuneloven § 27-1 og delegasjonsfullmakt fra departementet treffer Statsforvalteren i Troms og Finnmark følgende

vedtak:

Lovlighetsklagen tas ikke til følge.

*****

Vi ber kommunen gjøre vedtaket kjent for klagerne og kommunestyrets øvrige representanter.

Med hilsen

Per Elvestad
fung. justis- og kommunaldirektør
(e.f.)
assisterende justis- og kommunaldirektør

Jan-Peder Andreassen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent